

Sørine Gotfredsens prædiken 1. søndag efter trinitatis

Taler

Sørine Gotfredsen
Sognepræst og samfundsdebattør

Dato

7. juni 2026

Sted

Jesuskirken, Valby

Omstændigheder**Prædikentekst**

Lukasevangeliet kapitel 12, vers 13-21

- 1 Jeg spekulerer mere og mere over, hvordan jeg skal forstå konsekvensen af måden, jeg lever på. De tanker melder sig nok ofte med alderen, for mens én ting er, at ens ord og handlinger her og nu kan have betydning, hvis man for eksempel pludselig siger noget, der i et øjeblik slukker en andens livsmod, kan
- 5 man også erkende, at vores gøren og laden i den større sammenhæng synes at danne et mønster, der gradvist føles som uundgåelig skæbne. Her og måske også i det hinsides. Tanken forfølger mig. Hvor meget indflydelse har jeg selv på det hele, og findes der mon et Forsyn, der i en eller anden grad er med til at bestemme min retning. Den slags tanker rummer ret uoverskuelige perspektiver,
- 10 og en del foretrækker måske at lade dem ligge, men ikke i dette rum. Herinde i kirken har mennesker altid forsøgt at forstå forholdet mellem det, vi gør og den måde vores skæbne og livsbane udvikler sig på. Og det vil vi også gøre i dag.

- Det er vel reelt også det, Jesus opfordrer til med lignelsen om manden, der
- 15 målrettet samler rigdom i sine lader. Han vil gerne eje meget for at kunne leve nogenlunde ubekymret, spise, drikke og være glad, men det er ikke en livsstil, der imponerer Gud. Derfor får manden at vide, at han jo ikke ved, hvornår hans liv kræves af ham. Det kan pludseligt ske, at han skal dø, og manden overvurderer sin egen kontrol over tingene og er faret vild i ønsket om at sikre sig selv. Samtidig bemærker vi, hvad Jesus kort forinden har sagt, da han bliver bedt om at afgøre en arvestrid mellem to, der også er optaget af at eje meget. De ser Jesus som den myndighed, der tager sig af jordiske anliggender, men han nægter, for mens han bestemt har en holdning til, hvorvidt vi samler rigdomme i store lader uden at vide noget som helst om fremtiden, har han ingen holdning
- 25 til reglementet, når vi skændes om penge. Regler og love i det daglige liv sorterer

ikke under ham.

Det har vi politikere til at tage sig af, og hvis nogen under de seneste ugers langstrakte regeringsforhandlinger var begyndt at mene, at vi måske faktisk ville
30 kunne undvære en regering, må man naturligvis tro om igen. For udover behovet for at slippe for at høre flere reportere stå ved Marienborg og gætte på, hvem der mon denne gang gemte sig bag de tonede bilruder, var det på tide at blive bekendt med den forsamling, der skal lovgive for folkeskole, sygehuse, forbrydelser, en arvesag som den, Jesus fejlagtigt bliver bedt om at løse og meget
35 mere. Mange af os lever sikkert i en blanding af irritation over politikeres grader af magtbegær og hule løfter for slet ikke at tale om deres useriøse forhold til kristendommen – det evige omdrejningspunkt, der skiftevis skrives ind og ud af regeringsgrundlag – samt den begrædelige nedlægning af kirkeministeriet. Men samtidig er det en demokratisk pligt at føle taknemmelighed over, at nogen
40 påtager sig ansvaret. Uanset hvor uenig man måtte være, og hvor meget man bekymres over, hvorvidt nye ministre mon kender så meget til historien og religionernes forskellighed, at de kan tage tilstrækkeligt hånd om folket, er det vores privilegium i dette land at kunne stole på, at de valgte ledere påtager sig opgaven i folkestyreånd. For vi lever i et land bygget på lov og tradition, og selv
45 efter et så opslidende politiker-forår som dette kan man glæde sig over, at en vis form for orden i denne skøre verden synes at bestå.

Det er dog kun en verdslig orden, men det politiske fylder efterhånden så meget i daglig tale og underholdende mediestrøm, at man næsten kan forledes til at tro,
50 at det er de ydre rammer, der i særdeleshed bestemmer vores skæbne. I denne intense strøm kan vi miste sans for den dybere tro på at blive bevaret i en helt anden orden, der er grundet i en større vilje. I det man kan kalde Forsynet. Stor inspiration angående den tanke henter jeg hos Charlotte Brontë, der levede i den første del af 1800-tallet og blev en berømt forfatter med især romanen Jane Eyre.
55 Hun og hendes søstre, hvoraf den ene, Emily, skrev Stormfulde Højder, levede i barske vilkår på den nordengelske hede. Altid truede sygdom og død, der fandtes ikke hverken supersygehuse eller førtidspension, og de vidste aldrig, hvornår deres liv blev krævet af dem. Men Charlotte stolede på Forsynet, og hun skriver i tiden efter, at begge hendes yngre søstre er døde af sygdom:
60 ”Ensom, som jeg er – hvem ville jeg være, om ikke Forsynet havde givet mig mod til at skabe en karriere – vedholdenhed til gennem to lange udmattende år overfor forlag, indtil jeg blev accepteret? – Hvem ville jeg være med min tabte ungdom – mistede søstre – et hjem i et hedelands sogn, hvor der ikke findes en

65 eneste veluddannet familie? Jeg ville slet ingen verden have.” Charlotte henter kræfter i troen på Forsynet, en overbevisning om, at der bag, under og over ens vandring på jorden findes en almægtig hånd, der gør, at man klarer sig, holder ud, overvinder sorg – ja, at man ikke går under, skønt det af og til kan føles, som om man er på vej til det.

70

Denne tanke om Forsynet er vigtigt for os, der er så vant til at sætte lid til systemet og dette at fylde sine lader, så Danmark kan blive rigere, som det i ugevis er blevet gentaget. I en sådan virkelighed er det svært at forestille sig et liv i 1800-tallet på heden, hvor den næste lungebetændelse kunne blive ens
75 endeligt, og alligevel siges det til den rige mand, at det faktisk er sådan, han skal leve. Med dén mulighed for øje, at morgendagen slet ikke kommer. For det første bliver man på den måde mindre tilbøjelig til at gemme sin rigdom væk og i stedet lade den komme andre til gode, og for det andet skal vi forstå, at jo mere man stræber efter at sikre sig, desto mere kan man på sin vis fortabes. Forstået
80 som dette at være evigt hjemløst i det indre. Forleden kom jeg hjem efter en dag, hvor meget var lykkedes. En stor arbejdsbyrde var overstået, og jeg havde glædet mig til at mærke fred og ren tilfredshed. Dette følte jeg også i lidt tid, men straks efter meldte sig det mærkelige vemod, når man på trods af medgang med ét kan føle sig fortabt. Som én, der hvert øjeblik kan falde. Hvor kommer denne
85 skrøbelighed i det indre fra? Oven i købet midt i medgang? I følge Søren Kierkegaard skyldes den, at vi helt tilskriver os selv medgangen og bliver for afhængige af egne kræfter, og han skriver: ”See! da gik Medgangens Sol atter op, belyste Alt, forklarede Alt, forvissede ham om, at han var kommen saare vidt, at det var vundet, hvad han havde arbejdet for. Da udbrød han i sin Glæde:
90 ”saaledes maatte det komme (...) Da havde han forskærtset Alt og fik ingen Bekræftelse i det indvortes Menneske. Han havde glemt Bekjendelsen i Nødens Time (...) Modgang havde han forstaaet, men Medgang kunde han ikke forstaae. Da gik det indvortes Menneske ligesom ud i hans Sjæl”.

95 Medgang er svært at forstå, fordi den slider på det ”indvortes Menneske”, altså ens sjæl og Ånd, forbindelsen til Gud, og vi ved det udmærket godt. Det mærkelige vemod kan opstå, uanset hvor godt det går, også i et rigt og velordnet land, og tanken om Forsynet giver også her mening. Længslen efter at tro på, at jeg vil blive bevaret, og nu er vi tilbage ved spørgsmålet om, hvor meget ens
100 måde at leve på bidrager til, om man kan tro det eller ej. Og måske endda om det vil ske eller ej. I klassisk luthersk forstand er svaret, at mennesket ingen indflydelse har på sin egen frelse, men Martin Luther afviser samtidig ikke, at

man kan øve sig i at tro på Gud, alt efter hvordan man lever. Og når manden
105 med de bugnende lader får at vide, at han lever forkert og ikke er rig hos Gud,
antynes det vel, at han med sin livsstil påvirker sin egen skæbne? At han præger
sine omgivelser ved at lukke sig om sin rigdom er indlysende, men muligvis
forhærder han også sit eget sind ved at gøre sig så afhængig af eget virke og sin
medgang, at noget kan dø i det indre. Herunder en helt særlig evne til at håbe,
110 hvad der end sker. For hvad nu hvis vores handlinger dag for dag lægger sig i
bevidstheden og trækker os længere og længere væk fra troen på, at Guds søn
døde og opstod for i os at plante den dybe tillid til hans nåde og det evige liv? Så
langt væk, kan man komme fra den tro, at man ikke kan bekende i Nødens
Time, som Kierkegaard henviser til. Nødens time her på jorden, når vemodet
115 bliver for stærkt, og muligvis også nødens time, når vi engang på den anden side
for alvor skal angre alt ondt og lægge vort liv i Jesu hænder. Siger Jesus ikke, at
den rige mand er i færd med at leve et liv, der kan trække ham så langt væk fra
Faderen, at det kan blive svært, når det gælder at finde tilbage igen?

120 Det er den tanke, der forfølger mig, og mens nogen vil mene, at Gud altid vil
gribe det vildfarne menneske, uanset hvad, kan jeg ikke komme bort fra, at vores
handling og tendens til at forskanse os bag selvskabt sikkerhed gennem et
langt liv kan lede os på en så skæbnesvanger kurs. I en grad så man muligvis ikke
vil lade sig finde. Tanken om at fortabes eller blive fundet fulgte også Charlotte
125 Brontë. Hun døde i 1855, og verden har siden ændret sig dramatisk, men jeg
tror, at hun og jeg ville have forstået hinanden. For trods hele vores materielle
tryghed, medicinske fremskridt og velordnede demokrati med politikere, der
trofast hvert år fejrer Grundlovsdag, ønsker jeg mere og mere at forlade mig på
Forsynet. Den altomsluttende barmhjertige vilje, der i det skjulte fører mig i den
130 rigtige retning, skønt jeg så nemt forvilder mig væk fra Guds bud om at give væk
af min rigdom, drage omsorg for enhver og ikke være så opsat på at sikre mig
selv. Hver gang man erkender alt dette er håbet, at Forsynet stadig løber som en
strøm under én gennem alle tider og trængsler og bevarer både én selv og det
sted på jorden, man elsker. Charlotte skriver i et brev til sin veninde, mens hun
135 sidder i sit hjem og savner sine søstre og bekymrer sig om fremtiden: ”Jeg ved
ikke, hvordan mit vil forløbe – men jeg føler helt sikkert tillid til Ham, der har
opretholdt mig indtil nu. Ensomhed vil blive muligt at udholde langt ud over,
hvad jeg kan begribe.”

140 Troen på at der med Forsynet findes en mening med vores livsbane er i dag
svært forenelig med sorgen. Det siges ofte, at modgang ikke kan have en mening,

men det mente man oftere tidligere, og det er i virkeligheden en utrolig opbyggelig tanke. Charlotte mistede meget, stort set hele sin familie, sygdom
145 truede altid, og hun kendte til isnende ensomhed. Alligevel forlod hun sig på, at Forsynet var på hendes side og takkede for hver, dag hun fik. Hun levede efter ordene: Din tåbe, i nat kræves dit liv af dig og forstod, at rigdom i kristen forstand er at tro på, at skønt morgendagen ikke er nogen sikret, er evigheden sikret for den, der tror. På et øjeblik kan ens sikkerhed være væk, og så gælder det
150 om i det indvortes at tro på, at det i sidste ende er Gud, der sikrer én. Og også i evigheden vil gøre det, og indtil da må man her på jorden håbe, at man vil blive givet én dag mere at leve i. Og takke for hver eneste dag man får. Amen.

Kilde

155 Manuskript er taget fra www.soerine.dk med tilladelse fra udgiver

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

160 1. søndag efter trinitatis, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/sorine-gotfredsens-praediken-1-sondag-efter-trinitatis>

165

170

175

180